QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF SILVIO CAMILLERI
ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA
ONOR. IMĦALLEF JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa 28 ta' April 2017

Numru: 22

Rikors Numru: 831/07 FS

Konkors ta' Kredituri ta' Victor Zammit, direttur ta' kumpanija, bin Joseph Zammit u l-mejta Agnes Zammit nee` Attard, u martu Rose Zammit bint il-mejtin Edgar O'Flaherty u Antonia O'Flaherty nee` Vella,

Il-Qorti:

Rat li dawn huma proċeduri ta' ritrattazzjoni a bażi tal-Artikolu 811(e), (f) u (i) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Civili (Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta). Għall-aħjar intendiment ta' dawn il-proċeduri, din il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza li tat din il-Qorti fid-29 ta' Mejju, 2015, u li tagħha qed tintalab ir-ritrattazzjoni. F'din is-sentenza hemm esposti l-pretensjonijiet tal-partijiet, is-sentenza li kienet tat il-Prim'Awla tal-Qorti

Civili, u r-raġunijiet li wasslu lil din il-Qorti tasal li iggradwat il-pretensjonijiet rispettivi tal-partijiet:

> "Rat ir-rikors li fl-1 ta' Awwissu 2007, ressaq l-HSBC Bank Malta plc li bih espona illi:
>
> > ""Illi wara subasta bin-numru: 135/2004 fl-ismijiet: HSBC Bank Malta p.l.c. vs Victor Zammit *et* giet depozitata garanzija bankarja bin-numru: 8820071018 ghall-ammont ta' erba' mija u tletin elf lira Maltija (Lm430,000) ekwivalenti ghal (€1,001,630.57) mill-istess bank rikorrenti permezz ta' cedola numru: 856/2007 (Dokument HSBC1) u dana *ai termini* ta' l-Artikolu 338 tal-Kodici ta' l-Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta) sabiex tkopri 1-ammont offrut mill-istess bank *animo compensandi* fl-istess subasta u wara l-oppozizzjoni maghmula mill-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni ghac-cedola ta' kompensazzjoni ipprezentata mill-Bank rikorrent;
> >
> > "Illi wara l-oppozizzjoni maghmula mill-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni ghac-cedola ta' kompensazzjoni ipprezentata mill-Bank rikorrentent, din il-Qorti, permezz ta' digriet datat 24 ta' Novembru 2006 ordnat lill-Bank rikorrent jiddepozita taht l-awtorita` ta' l-istess Qorti garanzija adegwata skond il-ligi;
> >
> > "Illi l-bank esponent jinsab kreditur tal-konjugi Victor Zammit bhala garanti tas-socjeta` Biochemicals Limited fis-somma ta' miljun, erba' mija u tlieta u ghoxrin elf, disa' mija u seba' liri Maltin u hamsa u sebghin centezmu (Lm1,423,907.75) (€3,316,812.84) oltre l-imghaxijiet legali skond kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu fl-atti tan-Nutar Dottor Clyde La Rosa datat 10 ta' Gunju 2003 u rez ezekuttiv permezz ta' ittra ufficjali datata 11 ta' Settembru 2003;
> >
> > "Illi l-kreditu ta' l-HSBC Bank Malta p.l.c. jippregradwa fuq dawk tal-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud u l-Kummissarju tat-Taxxi Interni kif ser jigi ippruvat fit-trattazzjoni tal-kawza u dawn ta' l-ahhar m'ghandhomx dritt jopponu ghall-izbank tal-garanzija bankarja hawn fuq imsemmija;
> >
> > "Ghaldaqstant HSBC Bank Malta p.l.c. talab lill-Qorti jghogobha tordna l-ftuh tal-konkors ta' kredituri kontra l-konjugi Victor u Rose Zammit."
>
> "Illi, wara l-hrug tas-soliti avvizi, ikkonkorrew f'dawn il-proceduri r-Registratur Qrati Civili u Tribunali, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni u l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud;
>
> "Il-Prim'Awla tal-Qorti Civili, b'sentenza moghtija fit-18 ta' Novembru 2009, wara li semghet il-provi u qieset is-sottomissjonijiet tal-partijiet, iddecidiet fuq il-konkors billi stabbiliet il-gradwazzjoni tal-krediti fil-kaz in ezami fis-sens li gej:

“**<u>Fl-ewwel grad:</u>**

“Hawnhekk ghandhom jidhlu l-ispejjez gudizzjarji biex sar il-bejgh tal-fond immobbli u l-ispejjez gudizzjarji sabiex sar qsim tar-rikavat. Hawnhekk certament jidhlu l-krediti tar-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili. Inoltre skond l-artikolu 2003 tal-Kap 16 jirrizulta li l-ispejjez gudizzjarji huma muniti bil-privilegg generali u kwindi jikkonkorru qabel.

“**<u>Fit-tieni grad:</u>**

“Il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li hu privileggjat a tenur ta’ l-artikolu 62 ta’ l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li ghalhekk jikkomprendi l-ammonti dikjarati mit-*taxpayer* bhala kreditu [€137,320.59], l-*estimated tax* fl-ammont ta’ €264,246.45 u l-*audit assessment* ammontanti ghal €282,455.15, li flimkien jammontaw ghal €684,022.19.

“**<u>Fit-tielet grad:</u>**

“Normalment dan jinkludi l-pagi ta’ l-impjegati sal-ammont massimu ta’ Lm200 u talbiet tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali ghall-kontribuzzjonijiet ta’ l-Ewwel Klassi u privileggjati skond l-artikolu 116 (3) tal-Kap. 318. Fil-kaz in ezami ma sarux talbiet minn impjegati u ghalhekk m’hemmx ghalfejn li dan jitqies, izda jridu jigu inkluzi t-talbiet dwar is-Sigurta` Socjali fl-ammont ta’ Lm120,448 u Lm169,154 ammontanti ghal Lm289,602 ekwivalenti ghal €674,591.19.

“Huwa inutli li l-Qorti tibqa’ tidhol tiggradwa aktar f’dan l-istadju minhabba li l-ammont tac-cedola gja gie superat.”

“Dik il-Qorti tat is-sentenza taghha wara li ghamlet is-segwenti konsiderazzjonijiet:

“Gie prezentat affidavit tal-<u>Prokuratur Legali Adrian Borg,</u> Prokuratur Legali ma’ HSBC Bank Malta p.l.c., fl-Ufficju Legali ta’ l-istess socjeta`. Semma li in segwitu ghas-subasta immobbli bin-numru: 135/2004 fl-ismijiet: HSBC Bank Malta p.l.c. vs Victor Zammit *et* fuq Villa Aurora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa, limiti tan-Naxxar, giet depozitata garanzija bankarja bin-numru 8820071018 ghas-somma ta’ erba' mija u tletin elf lira Maltija (Lm430,000) permezz ta’ cedola numru 856/2007 u dana *ai termini* ta’ l-artikolu 338 tal-Kap 12. It-titolu ezekuttiv tal-Bank rikorrent fil-konfront tal-konjugi Victor u Rose Zammit bhala garanti solidali tas-socjeta' Biochemicals Limited huwa derivat minn kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu datat 10 ta' Gunju 2003 fl-atti tan-Nutar Clyde La Rosa. (Ara Dokument HSBC1 mehmuz mar-rikors tal-Bank tas-16 ta' Ottubru 2007) u rez ezekuttiv permezz ta' ittra ufficjali datata 11 ta' Settembru 2003. Semmal-ipoteki li permezz taghhom gie kawtelat il-kreditu tal-bank.

“Xehed il-<u>P.L. Adrian Borg</u> u ikkonferma l-kontenut tad-dokumenti esebiti.

“Gie prezentat l-affidavit ta’ <u>Ludgardo Mercieca</u>, Ufficjal Amministrattiv (*Principal*) fid-Dipartiment tat-Taxxi Interni. Semma li Victor Zammit *proprio et nomine* huwa debitur tad-Dipartiment tat-Taxxi Interni fis-

somma ta' €931,162.35 dovuta bhala somom minnu stabbiliti dwar il-*Final Settlement System* u l-Att ta' l-1994 dwar l-amministrazzjoni tat-taxxa kif ukoll skond l-Artikolu 116 tal-Kap 318, kif ukoll bhala Taxxa Addizzjonali imposta skond ir-Regola 24(1) tar-Regoli ta' l-1998 dwar il-*Final Settlement System*, u l-Att ta' l-1994 dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, u bhala kontribuzzjoni Addizzjonali imposta skond l-Artikolu 116(1)(b) ta' l-Att dwar is-Sigurta` Socjali [Kap 318] in rigward is-socjetajiet Price Club Operators Ltd u Bio Chemical International Limited li taghhom Victor Zammit kien direttur. Saru *Demand Notices* u billi ma sarx hlas saru ittri ufficjali biex gie rez ezegwibbli l-ammont fuq imsemmi. Peress li ma sarx hlas inhareg Mandat ta' Sekwestru numru 900/05 kontra Victor Zammit *proprio* u kontra s-socjeta` Bio Chemicals International Ltd ghall-ammont ta' €175,897.74. Zied li kien sar ftehim bejn Victor Zammit u d-Dipartiment, (Dok KT14) datat 31 ta' Dicembru 2004 in rigward hlas ta' PAYE/FSS u SSC fl-ammont ta' €273,382.25, pero` dan il-ftehim ma giex onorat mid-debitur.

"Inoltre dan l-ammont id-Dipartiment tat-Taxxi Interni ghandu jiehu wkoll minghand id-debitur is-somma ta' €119,590.03 bhala taxxa fuq id-dhul jew taxxa provvizorja mill-kumpanija Biochemicals International Limited, taxxa tal-kumpannija. Id-Dipartiment ghandu titolu ezekuttiv fuq il-proprjeta` tad-debitur u cioe` Villa Awrora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa, limiti tan-Naxxar, gjaladarba din il-proprjeta` saret taghmel parti mill-attivita` ekonomika tad-debitur. Sostna li l-Kummissarju tat-Taxxi Interni bil-ligi tas-Sigurta` Socjali u b'dik Dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa jgawdi minn privilegg specjali fuq l-assi tad-debitur.

"Xehed Ludgardo Mercieca u esebixxa dokument LMX li juri l-ammont li d-Dipartiment qieghed jitlob, riferibbli ghal FSS u SSC ta' Bio Chemicals International Limited u ghal Price Club Operators Limited kif ukoll bhala kumpanija lil Bio Chemicals International Limited, kif jidher ahjar a fol 234 tal-process.

"Gie prezentat l-affidavit ta' Charles Vella, Direttur *International and Legal Affairs* fid-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li fih semma li d-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ghandu jiehu minghand id-debitur Victor Zammit *proprio et nomine* s-somma €759,737.45 dovuta bhala taxxa fuq il-Valur Mizjud in rigward is-socjeta' Price Club Operators Ltd li taghha Victor Zammit kien direttur, liema ammont kien intalab permezz ta' Avviz ghal Talba ghall-hlas biex dan l-ammont jithallas, liema talba giet segwita minn ittra ufficjali datata 13 ta' April 2005 li irrendiet ezegwibbli l-ammont fuq imsemmi.

"Id-debitur ma hallasx u nhareg Mandat ta' Sekwestru. Illi d-Dipartiment ghandu titolu ezekuttiv fuq il-proprjeta` tad-debitur u cioe` Villa Awrora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa, limiti tan-Naxxar, gialadarba din il-proprjeta' saret taghmel parti mill-attivita' ekonomika tad-debitur. Il-ligi tal-VAT u cioe` l-Kap 406 tal-Ligijiet ta' Malta, fl-Artikolu 62 tghid illi l-Kummissarju jgawdi minn privilegg specjali fuq l-assi li jaghmlu parti mill-attivita` ekonomika tad-debitur.

"Xehed Charles Vella u qal li l-ammont ta' €759,737 probabbli fih xi penali amministrattiva. Semma li l-kreditur principali taghhom huwa Price Club Operators Limited u Victor Zammit dahal in xena bhala direttur ta' din is-socjeta`. Zied li sa fejn jaf hu l-privileggi li jissemmew fl-affidavit johrogu

mill-artikolu 62 tal-Kap 406, l-Att tal-VAT fejn jghid li l-Kummissarju jkollu privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' persuna dwar kull taxxa dovuta minn dik il-persuna taht dan l-Att u t-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jinsab f'xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor, hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn isemmi fl-Artikolu 2009(a) jew (b) tal-Kodici Civili. Qal li ma giex registrat fir-Registru Pubbliku dan il-privilegg.

"Giet prezentat affidavit iehor ta' Charles Vella fejn ta *breakdown* tat-taxxa €759,735.77. It-*taxpayer* iddikjara kreditu ta' €137,320.59 li jkopri l-perjodu mill-1 ta' Jannar 1999 sa Marzu 2005. L-*Estimated Tax* (Lm113,441.00) huwa l-ammont li d-Dipartiment ikun hareg bhala stima ghax ma jkunux dahlu denunzji. F' dan il-kaz, id-denunzji mhux sottomessi jammontaw ghal 12-il denunzja. L-*Audit Assessment* ammontanti ghal Lm121,258 ekwivalenti ghal €282,455.15 huwa ammont globali fuq diversi perjodi li fuqhom id-Dipartiment ikun hareg *assessment* peress illi ma jkunx qabel/accetta l-figuri dikjarati fid-denunzji ta' l-istess perjodi. L-*Underdecl. Administrative Penalty* fl-ammont ta' Lm24,251.60 ekwivalenti ghal €56,491.03 hija attribwibbli ghal, u temergi mill-*Audited Assessment,* 20% ta' l-*audit*, liema penali tohrog mil-Ligi. L-interessi fl-ammont ta' Lm68,967.03 ekwivalenti ghal €160,649.96 huma dovuti skond il-Ligi. Fil-kolonna fuq il-lemin fejn hija intestata *Credit,* it-*taxpayer* hallas globalment mill-1 ta' Jannar 1999 sa Marzu 2005 taxxa fl-ammont ta' Lm1,401.52, ekwivalenti ghal €3,264.66. Fl-istess kolonna fejn hemm *Credit Refunded,* dan huwa l-ammont li d-Dipartiment ta lura lill-kumpannija - Lm60,933.80 ekwivalenti ghal €141,937.57. *Credit Interest* huma l-interessi li d-Dipartiment ikun ta lill-Kumpanijia fl-ammont ta' Lm2,343.61 ekwivalenti ghal €5,459.14 peress li jkun hareg ir-*refund* aktar tard milli suppost. Illi minn dak li spjega, isegwi li l-bilanc dovut lid-Dipartiment mit-*taxpayer* huwa ta' Lm326,154.57 ekwivalenti ghal €759,735.77.

"F: KUNSIDERAZZJONIJIET:

"*F.1 Fatti tal-kaz :*

"Il-kaz odjern jirrigwarda l-bank HSBC Bank Malta p.l.c. li huwa kreditur tal-konjugi Zammit, fil-kwalita` taghhom ta' garanti tas-socjeta` Biochemicals Limited, fis-somma ta' €3,316,812.84, oltre l-imghaxijiet legali skond kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu in atti Nutar Dottor Clyde La Rosa ta' l-10 ta' Gunju 2003, liema kuntratt gie rez titolu ezekuttiv permezz ta' ittra ufficjali datata 11 ta' Settembru 2003. Wara dan il-Bank rikorrent istitwixxa procedura tas-subbasta numru 135/2004 fl-ismijiet "HSBC Bank Malta p.l.c. vs Victor Zammit u martu Rose Zammit" ghall-bejgh ta' l-immobbli Villa Awrora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa, limiti tan-Naxxar, proprjeta` u d-dar residenzjali tal-konjugi Zammit u gie awtorizzat jaghmel offerti *animo compensandi* u eventwalment fil-jum stabbilit ghas-subbasta ghamel l-oghla offerta ghax-xiri tal-villa fuq imsemmija fis-somma ta' €1,001,630.00.

"Fit-3 ta' Mejju 2006 il-Bank rikorrent ipprezenta rikors ghall-approvazzjoni tac-cedola ta' kompensazzjoni in vista ta' l-offerta *animo compensandi* tieghu, liema talba giet opposta mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni minhabba l-pretensjoni taghhom li jgawdu privilegg fuq il-proprjeta` li nbieghet bis-

subbasta. Ghalhekk din il-Qorti diversament presjeduta, b'digriet ta' l-24 ta' Novembru 2006 ordnat lill-HSBC Bank Malta p.l.c. sabiex jiddepozita garanzija bankarja ghas-somma msemmija ta' €1,001,630.00, rapprezentanti l-prezz tal-bejgh bis-subbasta tal-villa fuq imsemmija, liema garanzija saret.

"Ir-rikors odjern jirrigwarda konkors ta' krediti pretizi mid-diversi kredituri konkorrenti – il-bank HSBC, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni, id-Direttur u Registratur Qrati u Tribunali Civili.

"__F2. Krediti pretizi:__

"Illi l-krediti ta' l-HSBC Bank Malta p.l.c. huma kif jidher hawn taht, u cioe`:

> "Nota ta' ipoteka bin-numru I 8109/1998 ghall-ammont ta' Lm450,000 ekwivalenti ghal €1,048,218;
>
> "Nota ta' ipoteka bin-numru I 1639/2000 ghall-ammont ta' Lm370,000 ekwivalenti ghal €861,868.15;
>
> "Nota ta' ipoteka bin-numru I 1640/2000 ghall-ammont ta' LmM700,000 ekwivalenti ghal €1,630,561.30.

"Il-krediti tal-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud huma:

"It-*taxpayer* iddikjara kreditu ta' €137,320.59 li jkopri l-perjodu mill-1 ta' Jannar 1999 sa Marzu 2005.
"L-*Estimated Tax* (Lm113,441.00) huwa l-ammont li d-Dipartiment ikun hareg bhala stima ghax ma jkunux dahlu denunzji. F' dan il-kaz, id-denunzji mhux sottomessi jammontaw ghal 12-il denunzja.

"L-*Audit Assessment* ammontanti ghal Lm121,258 ekwivalenti ghal €282,455.15 huwa ammont globali fuq diversi perjodi li fuqhom id-Dipartiment ikun hareg *assessment* peress illi ma jkunx qabel/accetta l-figuri dikjarati fid-denunzji ta' l-istess perjodi.

"Inoltre, minn ezami tad-dokument a fol 237, il-Kummissarju tat-Taxxa Fuq il-Valur Mizjud talab ukoll l-ammonti ta' €56,491.03 ta' *administrative penalty* u l-interessi ammontanti ghal €160,649.96.

"Il-krediti tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni huma:

> "bhala FSS tal-Biochemicals International Limited – Lm44,201;
>
> "bhala FSS ta' Price Club Operators Limited – Lm83019;
>
> "waqt li SSC ta' Biochemicals International Limited - Lm120,448;
>
> "waqt li SSC ta' Price Club Operators Limited - Lm169,154.
>
> "Inoltre *personal tax* ta' Victor Zammit – Lm6,945;
>
> "Biochemicals International Limited bhala kumpanija – Lm5,1340;
>
> "Price Club Operators Limited – Lm4,361

"b'dan li t-total mitlub kien ta' Lm451,088, ekwivalenti ghal €1,050,752.

"Il-Krediti tar-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili huma ta' Lm14.16, ekwiv alenti ghal €32.98,_Lm191.16, ekwivalwenti ghal €445.28 u Lm88.50, ekwivalenti ghal €206.15.

"F3. Sezzjonijiet tal-ligi rilevanti:

"Hemm diversi sezzjonijiet tal-ligi li huma rilevanti ghall-kaz in ezami u l-Qorti sejra tikkwotahom kollha f'din il-parti ghall-facilita` u pratticita`:

"artikolu 116(3) tal-Kap 318 – Att Dwar Sigurta` Socjali:

> ""Minkejja d-dispozizzjonijiet ta' kull ligi ohra, it-talba tad-Direttur ghal xi ammont dovut bhala kontribuzzjoni ta' l-Ewwel Klassi jew tat-Tieni Klassi taht dan l-artiklu tikkostitwixxi talba privileggjata, fil-kaz ta' kontribuzzjoni ta' l-Ewwel Klassi, fl-istess grad bhal pagi ta' impjegati fuq l-attiv tal-principal u fil-kaz ta' kontribuzzjoni tat-Tieni Klass, fuq l-assi tal-persuna li timpjega lilha infisha jew persuna li tahdem ghaliha nfisha koncernata u ghandha tithallas bi preferenza fuq it-talbiet l-ohra kollha (minbarra l-pagi) sew jekk privileggjata jew ipotekarji."

"artikolu 123(1) ta' l-Att Dwar is-Sigurta` Socjali:

> ""Bla hsara ghad-dispozizzjonijiet tal-artikolu 13 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni, meta xi att, affarijiet jew haga ohra li huma mehtiega li jsiru jew li m'ghandhomx isiru skond jew taht dan l-Att ghandhom isiru jew m'ghandhomx isiru minn korp jew ghaqda ohra ta' persuni, dak l-att, affarijiet jew haga jkunu ukoll mehtiega li jsiru jew li ma jsirux personalment mill-*manager* jew ufficjali principali iehor ta' dak il-korp jew dik l-ghaqda; u d-dispozizzjonijiet ta' dan l-Att u ta' kull regolament maghmula bis-sahha tieghu ghandhom japplikaw f' dan is-sens."

"artikolu 23 (8) u (11) tal-Kap 372 – Taxxa Fuq id-Dhul:

> ""(8) "……. L-avviz imsemmi fis-subartklu (4) ta' dan l-artiklu, li juri li l-ammont li ghandu jithallas taht dan l-artiklu, jikkostitwixxi talba privileggjata fuq l-assi ta' min ihaddem t'a grad minnufih wara l-pagi tal-impjegati u talbiet tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali ……. u ghandha tithallas wara dawk il-pagi u talbiet izda bi preferenza ghall-pretensjonijiet l-ohra kollha sew privileggjati jew ipotekarji."
>
> "(11) Minkejja d-dispozizzjonijiet ta' kull ligi ohra, l-avviz ta' talba mill-Kummissarju msemmi fis-subartikolu (7), li juri l-ammont li ghandu jithallas taht dan l-artikolu, jikkostitwixxi talba privileggjata fuq l-assi ta' min ihaddem ta' grad minnufih wara l-pagi tal-impjegati u talbiet tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali ghal ammonti li jkollhom jithallsu bhala kontibuzzjoni taht l-artikolu 116 tal-Att dwar is-Sigurta' Socjali, u ghandha tithallas wara dawk il-pagi u talbiet izda bi preferenza ghall-pretenzjonijiet l-ohra kollha sew privileggjati jew ipotekarji."

"artikolu 62 tal-Kap 406:

> ""Il-Kummissarju ikollu privilegg specjali fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita' ekonomika ta' persuna dwar **kull taxxa dovuta** minn dik il-persuna taht dan l-Att u t-taxxa msemmija ghandha tithallas, minkejja kull ma jinsab f' xi ligi ohra, bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor,

hlief dejn li jkollu privilegg generali u dejn imsemmi fil-paragrafu (a) jew fil-paragrafu (b) ta' l-artikolu 2009 tal-Kodici Civili."

"Kap 16 artikolu 2029:

""Il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku fiz-zmien ta' xahrejn".

"F4. Gurisprudenza dwar gradwazzjoni ta' krediti:

"Illi bazikament il-gurisprudenza fuq is-suggett in ezami l-aktar li giet trattata kien propju fil-kawzi segwenti:

"(a) **Konkors ta' Kredituri Da Vinci Limited** (deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-13 ta' Novembru 2000) fejn fil-klassifikazzjoni tal-krediti ammessi saret fl-ordni segwenti:

"(i) L-ewwel grad: Spejjez gudizzjarji sabiex sar il-bejgh tal-fond immobbli u sabiex isir il-qsim tar-rikavat;

"(ii) Fit-tieni grad: Il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li hu privileggjat a tenur ta' l-Artikolu 62 ta' l-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud;

"(iii) Fit-tielet grad: Il-paga ta' l-impjegati sal-ammont massimu ta' Lm 200 u talbiet tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali ghall-kontribuzzjonijiet ta' l-Ewwel Klassi u privileggjati skond l-Artikolu 116 (3) tal-Kap. 318;

"(iv) Ir-raba' grad: Il-Kummissarju tat-Taxxi Nterni ghat-taxxa dovuta bhala PAYE u privileggjata skond l-Artikolu 23 (8) ta' Kap 372;

"(v) Mill-hames sa l-Ghaxar grad gew klassifikati kredituri ohra ipotekarji bl-HSBC Bank plc jikklasifika fis-seba' grad;

"(vi) Fil-hdax il-grad: kredituri ordinarji li ma jgawdu minn ebda privilegg.

"(b) **Konkors ta' Kredituri ta' Testing Limited** (deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-3 ta' Marzu 2006) fejn l-Onorabbi Qorti ta' l-Appell fir-rigward tal-kreditu tal-Kummissarju tat-Taxxi Nterni ghall-hlas ta' ammonti mizmuma lill-impjegati bhala PAYE liema kreditu privileggjat b'ligi specjali ma kienx kopert b'nota ta' ipoteka jew privilegg fir-Registru Pubbliku ippronuncjat ruhha fis-sens illi:

""huwa wiehed ta' natura fiskali u fit-termini ta' l-Artikolu 23 (8) ta' l-Att XVIII tas-sena 1994 jinsab privileggjat'… u ghandu jithallas wara (il-pagi ta' l-impjegati u t-talbiet tad-Direttur tas-Sigurta' Socjali) hi preferenza ghall-pretensjonijiet l-ohra kollha sew privileggjati jew ipotekarji" (enfasi tal-Qorti). Ghaldaqstant dan il-kreditu jiggradwa qabel il-krediti komponenti l-ohra".

"(c) Id-decizjoni **"Wara c-Cedola ta' Depozitu numru 173/98 fl-ismijiet 'Lawrence Attard ghan-nom u fl-interess ta' L & D Attard Company Limited vs Bank of Valletta plc vs Anthony u Bernardette mizewgin Gauci"**, (Deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti

Civili fit-3 ta' Ottubru 2007) l-ororabbli Qorti irriteniet illi l-kreditu tal-Kummissarju tat-Taxxi Nterni ghall-PAYE kien jiggradwa qabel dak tal-Bank of Valletta anke jekk ma kienx irregistrat fir-Registru Pubbliku u dan kontra dak li kien jippretendi l-Bank of Valletta li kien irrefera ghat-Titolu XXIII tal-Kap. 16. Il-Qorti iggradwat il-krediti kif gej:

> "i. Direttur tal-Qorti ghal spejjez u dritt tar-Registru tal-konkors skond l-Artikolu 2003 tal-Kap. 16;
>
> "ii. Kontribuzzjonijiet tas-Sigurta' Socjali;
> "iii. PAYE;
>
> "iv. Kreditu tal-Bank of Valletta.

"(d) Id-decizjoni "**Wara c-Cedola ta' Depozitu Numru 59/84, fl-ismijiet: Paul Xuereb ghan-nom u in rapprezentanza tal-Malta Development Corporation vs Francis Flynn bhala General Manager ghan-nom u in rapprezentanza tal-Mid Med Bank Limited vs Dr Albert Manche u Joseph Zammit Tabona fil-kwalita' taghhom ta' ko-likwidaturi tal-Kumpanija Grand Hotel Verdala Limited"** (Deciza mill-Qorti tal-Kummerc fit 30 ta' April 1990) fejn il-Qorti tal-Kummerc iggradwat il-krediti kif gej:

> "(i) L-ewwel grad: il-likwidaturi tal-Grand Hotel Verdala Limited ai termini ta' l-Artikolu 153 (3) tal-Kap. 168;
>
> "(ii) Fit-tieni grad: il-pagi ta' l-impjegati fl-ammont massimu ta' Lm 200 flimkien mal-kreditu tad-Direttur tas-Sevizzi Socjali ai termini ta' l-Artikolu 54 (7) tal-Att ta' l-1956 dwar is-Sigurta' Nazzjonali;
>
> "(iii) Fit-tielet grad: Il-Kummissarju tat-Taxxi Nterni ghall-PAYE ghall-kreditu pprivileggjat skond l-artikolu 45 (3) (g) ta' l-Income Tax Act, 1948;
>
> "(iv) Fir-raba' grad: Krediti muniti bi privileggi generali;
>
> "(v) Fil-hames grad: Krediti ipotekarji;
>
> "(vi) Fis-sitt grad: Krediti kirografarji.

"(e) Konkors ta' kreditu ta' Carmelo Gauci Limited (Rikors Numru 53/06) deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-27 ta' Frar 2009, li minhabba l-importanza taghha l-Qorti sejra tikkwota estensivament u cioe` l-ahhar erba' faccati taghha:

> ""Fl-ewwel parti tieghu dan l-artikolu jaghti "privilegg specjali" lill-Kummissarju (u mhux "jedd ta' privilegg" kif jinghad f'legislazzjonijiet ohra), u fl-ordinament guridiku Malti jezisti tip wiehed biss ta' privilegg specjali, u dan huwa dak indikat fl-Artikolu 2001(2) tal-Kodici Civli. Fil-ligijiet fiskali in kwistjoni il-legislatur ma tax xi definizzjoni ta' "privilegg specjali" ghall-finijiet tal-istess ligijiet fiskali, u, ghalhekk, it-tifsira ta' dan il-kuncett irid jittiehed mid-definizzjoni tieghu fil-Kodici Civili li, sakemm mhux eskluz, japplika b'mod generali. Hu interessanti wkoll li jigi notat illi dan il-"privilegg

specjali" ma nghatax fuq il-beni kollha ta' kull xorta tad-debitur, f'liema kaz kien jehtig li jkun deskritt bhala privilegg "generali" skond l-Artikolu 2001(1) tal-Kodici Civli, izda, fuq proprjeta` "partikolari" fit-termini tad-definizzjoni ta' privilegg specjali fil-Kodici Civili, u cioe`, fuq "l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' persuna". "Dan ikompli juri l-hsieb tal-legislatur li jorbot dan il-privilegg ma' dak trattat fil-Kodici Civili.

"Issa, fil-waqt li l-privilegg specjali fuq hwejjeg mobbli, mhux mehtieg li jigi registrat (Artikolu 2032 tal-Kodici Civili), il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett "jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku" (Artikolu 2029). Dan hu hekk ghax privilegg specjali fuq immobbli hu munit b'*diritto di seguito* (Artikolu 2002(2)), b'mod li jibqa' jaghti titolu ta' preferenza u jedd fuq il-proprjeta` anke jekk dik il-proprjeta` tghaddi ghand persuni ohra. Din ir-registrazzjoni hija mehtiega fl-interess tat-terzi, ghax terz li jkun se jixtri proprjeta` partikolari huwa intitolat li jkun jaf jekk dik il-proprjeta` hijiex qed taghmel tajjeb ghal dejn ta' xi hadd iehor. Ghalhekk hu importanti li dan il-privilegg specjali jigi registrat b'referenza espressa ghall-proprjeta` immobbli kolpita, u dan kif jiddisponi l-Artikolu 7 tal-Att dwar ir-Registru Pubbliku (Kap. 56 tal-Ligijiet ta' Malta). Registrazzjoni ta' privilegg specjali semplicement "fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika" tad-debitur ma tistax titqies valida ghax il-privilegg irid jolqot proprjeta` immobbli partikolari, bl-indikazzjoni tal-immobbli tkun skond l-Artikolu 7 tal-Att indikat. Fin-nuqqas ta' tali registrazzjoni, maghmula kif trid il-ligi, ma jistax jinghad li l-privilegg specjali jolqot xi proprjeta` immobbli. Fis-sistema legali taghna, ma hux koncepit "privilegg specjali" fuq immobbli mhux registrat, aktar u aktar meta tqis li skond il-ligi, il-privileggi specjali fuq l-immobbli huma, f'kull kaz, muniti bid-*diritto di seguito*.

"Sa hawn, din il-Qorti, taqbel mat-tezi tal-HSBC Bank Malta plc u abbraccjata mill-ewwel Qorti. L-Artikolu 62 tal-Kap. 406, pero`, jinqasam f'zewg partijiet, u din il-Qorti ma taqbilx mal-mod kif l-ewwel Qorti interpretat it-tieni parti ta' dan l-artikolu. L-ewwel Qorti qablet mal-perit legali fejn dan qal a fol. 526:

> ""Barra minn hekk, l-Artikolu 62 jista' jinghad li jinqasam f'zewg aspetti, fl-ewwel parti jigi stabbilit il-privilegg specjali filwaqt li fit-tieni parti jigi stabbilit <u>illi dan il-privilegg specjali</u> jiggradwa bi preferenza, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra fuq dejn privileggjat iehor. Jidher ghalhekk illi l-kwalifika li hemm fl-Artikolu 62 li biha kwalunkwe ligi ohra ghandha tigi sottratta ghall-gradwazzjoni kontemplata fl-Art. 62, hija limitata ghall-kwistjoni ta' gradwazzjoni <u>diment li jigi determinat illi dak il-kreditu huwa munit bil-privilegg specjali</u>". (sottolinear ta' din il-Qorti).

"Din il-Qorti ma taqbilx mal-partijiet minnha sottolineati, peress li l-ligi ma tghidx li l-privilegg specjali jiggradwa bi preferenza, izda li "<u>t-taxxa msemmija ghandha tithallas</u>" bi preferenza, u lanqas ma tassoggetta l-preferenza tal-hlas ghad-determinazzjoni illi l-kreditu huwa munit bi privilegg specjali. Kif intqal mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fil-kawza **Zammit v. Caruana noe**, deciza fit-8 ta' Jannar, 1958, il-kreditu u l-privilegg huma separati minn xulxin: il-kreditu huwa haga, u l-privilegg huwa hag'ohra. Ghalkemm il-privilegg ma jistax jissussisti minghajr il-kreditu, il-kreditu jista' jissussisti <u>indipendentement</u> mill-privilegg. F'dan il-kuntest dan ifisser illi n-nuqqas tal-Kummissarju tal-VAT li jirregistra l-privilegg ma jestingwix il-kreditu, u skond l-Artikolu 62, dan il-kreditu ghandu jithallas "bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor".

"Bil-privilegg specjali, debitament registrat, il-Kummissarju tal-VAT ikun jista' jinforza l-kreditu tieghu fuq dik il-proprjeta` immobbli partikolari, f'idejn min tkun. Jekk ma jirregistrax ipoteka specjali, allura jrid jissodisfa ruhu mill-assi li jkollu d-debitur, b'dan, pero`, li anke jekk dawk l-assi jkunu milquta b'xi privilegg, il-Kummissarju jithallas l-ewwel (hlief kif jiddisponi l-istess Artikolu 62).

"Il-frazi "minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra" tinsab, fil-fatt, fit-tieni parti ta' din il-klawsola, u fil-waqt li mhux qed tirreferi ghall-"privilegg specjali" imsemmi fl-ewwel parti, tikkwalifika l-hlas tat-taxxa li, f'kull kaz mill-assi tad-debitur, ghandha ssir bi preferenza fuq kull dejn iehor, hemm x'hemm f'ligijiet ohra.

"Ghalhekk, f'dan il-kaz, la darba l-flus garantiti mill-bank ghall-fini ta' dawn il-proceduri, huma r-rikavat mill-bejgh tal-assi tal-kumpanija debitrici, it-taxxa dovuta ghandha tithallas bi preferenza u qabel kull dejn iehor bhal dak tal-bank konkorrent.

"Irid jizdied li d-dritt ta' preferenza tal-Kummissarju tal-VAT hu fuq it-taxxa dovuta u mhux fuq hlasijiet ohra li jistghu jkunu dovuti. Fil-fatt, George Catania, li jokkupa l-kariga ta' Direttur tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, spjega li mill-kreditu totali ta' Lm96,456.36, l-ammont li jirrapprezenta taxxa pura jammonta ghall-Lm40,000, u fil-fatt ikkonferma illi l-preferenza pretiza mid-Dipartiment huwa fuq is-somma ta' Lm40,000 ekwivalenti ghall-€93,174.94. Hija din is-somma li ghandha tithallas lill-Kummissarju tal-VAT qabel kull dejn iehor, hi x'inhi d-data tar-registrazzjoni tal-privileggi relattiv minn dawn it-terzi.

"Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell interpost mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud billi tilqa' l-istess, thassar u tirrevoka s-sentenza tal-ewwel Qorti, u ghalhekk tordna li l-gradwazzjoni li ghandha tirrizulta f'dan il-kaz hija s-segwenti:

"L-ewwel grad: Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ghall-€93,174.94, u l-imghax relattiv.

"It-tieni grad: HSBC Bank Malta plc

"It-tielet grad: Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud ghall-bilanc."

"(f) Sentenza fl-ismijiet **Wara c-Cedola ta' Depozitu numru 348/2006 fl-ismijiet Robertino Bonello, fil-kummerc, bin Anthony u Carmen nee' Sammut, imwieled Pieta' u residenti Swieqi, (I.D. nru. 462975(M)) u Joseph Sammut, Awditur, bin il-mejjet John u Crocefissa nee' Abela, imwieled Mosta u residenti San Pawl il-Bahar (I.D. nru. 471857(M)) vs Bank of Valletta p.l.c. (C2833) vs Dr. Renzo Porsella Flores u l-P.L. Victor Bugeja nominati kuraturi deputati permezz ta' digriet ta' Din l-Onorabbli Qorti tat-2 ta' Frar 2005 sabiex jirrapprezentaw lis-socjeta` Incoming Travel Bureau Limited** (Rikors numru 814/06FS), u deciza minn din il-Qorti kif presjeduta fid-9 ta' Novembru 2009, fejn inghad :

""Din il-Qorti kif presjeduta taqbel ma' l-interpretazzjoni moghtija fis-sentenza **Lawrence Attard et vs Bank of Valletta p.l.c. vs**

Anthony u Bernard Gauci - Rikors numru 368/2005 - deciza minn din il-Qorti diversament ippreseduta fit-3 ta' Ottubbru 2007, li testwalment irriteniet:-

> ""Ir-rikorrenti jissottomettu li hemm biss privjlegg ghal kontribuzzjoni dovuta u mhux ghat-taxxa addizzjonali. Il-Qorti taqbel li l-ammont biss ta' Lm3,000 hu pprivileggjat u mhux is-somma addizzjonali."

"Dan iwassal ghall-konkluzjoni li l-ammonti riferibbli ghall-*Final Settlement System* (FSS) u dak dwar tnaqqis li kellu jsir fil-pagi u salarji ta' l-impjegati u cioe` Lm23,663.00 ekwivalenti ghal €55,119.96 huma privileggjati izda li r-rimanenti somma mitluba fir-rikors tal-4 ta' Ottubbru 2006 jirrigwardaw taxxa addizzjonali u kontribuzzjoni addizzjonali, li fil-fehma tal-Qorti ma ghandhomx privilegg u ghalhekk ma jiggradwawx qabel l-Ipoteki tal-Bank rikorrent. Ukoll ma jiggradwawx u mhux koperti bl-imsemmi privilegg, l-ammonti kollha msemmija fir-rikors tal-11 ta' Ottubru 2006 fejn intalbet taxxa fuq *l-income* tal-kumpannija u taxxa addizzjonali ghax taxxa "fuq il-qliegh" u taxxa "addizzjonali" ma humiex koperti bi privileggi indikati fl-istess artikolu 116 tal-Kap. 318, u tal-artikolu 23 tal-Kap. 372 u ghalhekk ukoll ma humiex pprivileggjati skond il-ligi.

"Ghalhekk il-Kummissarju tat-Taxxi Interni jippregradwa d-drittijiet tal-Bank of Valletta p.l.c. biss f'din is-somma ta' Lm23,663,00 ekwivalenti ghal €55,119.96 u mhux bis-somma ta' sebgha u disghin elf, disa' mija u tnejn u hamsin Ewro u tmienja u erbghin centezmu (€97,952.48) kif jippretendi.

"Dwar dak li jifdal depozitati fic-Cedola l-Bank gab il-prova fid-dokumenti bil-kuntratti u ipoteki ("Dok. BOV1 sa BOV8" permezz tan-nota ipprezentata fl-10 ta' Ottubru 2006) u dan il-kreditu tal-Bank ma gie bl-ebda mod kontestat kif lanqas ma gew kontestati l-istess iskrizzjonijiet ipotekarji."

"Rat ir-rikors tal-appell tal-HSBC Bank Malta plc li in forza tieghu, ghar-ragunijiet minnu premessi, talab li din il-Qorti joghgobha:

> "… … thassar u tannulla s-sentenza appellata tal-Qorti Civili Prim'Awla tat-18 ta' Novembru 2009, fl-ismijiet premessi peress illi dik is-sentenza hija nulla ghar-ragunijiet migjuba fl-ewwel aggravju tal-Bank appellant u joghgobha tirrimetti l-kawza quddiem l-ewwel Onorabbli Qorti sabiex din tigi deciza skont il-ligi, u subordinatament u biss fil-kaz illi din l-Onorabbli Qorti tal-Appell jidhrilha li m'ghandhiex thassar u tannulla s-sentenza appellata fuq l-imsemmi aggravju, tirriforma l-istess sentenza appellata billi fl-ewwel lok ir-rikavat li fuqu sar l-konkors jinqasam fi tnejn b'dan illi fuq in-nofs li jappartjeni lil Rose Zammit, jiggradwaw fl-ewwel grad ir-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili ghall-nofs l-ispejjez tal-konkors flimkien mal-Bank appellant ghal dak li jirrigwarda nofs l-ispejjez tal-bejgh bis-subbasta filwaqt li l-Bank appellant jiggradwa esklussivament fit-tieni grad ghall-kumplament mentri fuq in-nofs li jappartjeni lil Victor Zammit, il-Bank appellanti flimkien mar-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili ghandu jippregradwa fl-ewwel grad ghal dak li jirrigwarda nofs l-ispejjez tal-bejgh bis-subbasta mentri l-kreditu tal-Bank appellant ghandu jippregradwa dak tal-kredituri l-ohra kollha billi jigi pregradwat fit-tieni grad, u dan bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni u d-Direttur tas-Sigurta` Socjali."

"Rat ir-risposta tal-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud li in forza taghha, ghar-ragunijiet minnu premessi, talab li din il-Qorti joghgobha:

> "… … tikkonferma s-sentenza tat-18 ta' Novembru 2009 billi fil-fehma umili ta' l-esponenti s-sentenza de quo hija legalment korretta u hija applikazzjoni gusta u korretta tal-ligi fil-kaz in ezami fejn wara li cahdet it-talbiet tal-appellanti u laqghet it-talbiet tal-appellati billi ddecidiet korrettement illi l-gradwazzjoni tal-krediti fil-kaz in ezami ssir:
>
> > "1. Fl-ewwel grad l-ispejjez gudizzjarji, cioe` l-krediti tar-Registratur tal-Qrati u Tribunali ai termini tal-artikolu 2003 tal-Kap. 16;
> >
> > "2. Fit-tieni grad il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud fl-ammont ta' €684,022.19 ai termini tal-Artikolu 62 tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u;
> >
> > "3. Fit-tielet grad it-talbiet tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali ghall-kontribuzzjonijiet tal-ewwel Klassi pprivileggjati skont l-artikolu 116(3) tal-Kap. 318;
>
> "u joghgobha
>
> "b. tichad l-appell interpost mill-appellanti in toto ghar-ragunijiet suesposti billi tichad kompletament l-aggravji tal-appellanti kkontenuti fir-rikors tal-appell fl-ismijiet premessi.
>
> "Bl-ispejjez taz-zewg istanzi kontra l-appellanti."

"Semghet lid-difensuri tal-partijiet;
Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

"Ikkunsidrat:

"Illi l-fatti fil-qosor li taw lok ghal dan il-konkors u kif imfissra ben cari mill-bank appellant fir-rikors tal-appell tieghu huma s-segwenti.

"Id-debituri Victor Zammit u martu Rose Zammit kienu proprjetarji tad-dar residenzjali u matrimonjali taghhom Villa Aurora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa limiti tan-Naxxar.

"Il-bank appellant kien ta facilitajiet bankarji lis-socjeta` Biochemicals Limited fejn il-konjugi Victor u Rose Zammit dahlu personalment garanti. Hemm registrati kontra l-konjugi Zammit u a favur il-bank appellant nota ta' ipoteka bin-numru I 8109/1998 ghall-ammont ta' Lm450,000 ekwivalenti ghal €1,048,218; Nota ta' ipoteka bin-numru I 1639/2000 ghall-ammont ta' Lm370,000 ekwivalenti ghal €861,868.15; u Nota ta' ipoteka bin-numru I 1640/2000 ghall-ammont ta' Lm700,000 ekwivalenti ghal €1,630,561.30. Dawn in-noti jirregistraw ipoteki specjali fuq id-dar matrimonjali tal-konjugi Zammit fuq imsemmija.

"Fl-10 ta' Gunju 2003 il-pozizzjoni tal-konjugi Zammit fir-rigward ta' dan id-dejn giet kristallizzata permezz ta' pubblikazzjoni ta' kuntratt ta' kostituzzjoni ta' debitu in atti Nutar Dottor Clyde La Rosa li permezz tieghu l-konjugi Zammit iddikjaraw ruhhom debituri tal-bank esponent fis-somma ta' €3,316,812.84, oltre l-imghaxijiet legali. Dan il-kuntratt gie rez titolu ezekuttiv permezz ta' ittra ufficjali datata 11 ta' Settembru 2003. Sussegwentement il-Bank rikorrent istitwixxa procedura tas-subbasta numru 135/2004 fl-ismijiet **HSBC Bank Malta plc v. Victor Zammit u martu Rose Zammit** ghall-bejgh tal-immobbli Villa Aurora, Triq il-Kappella ta' San Mikiel, San Pawl tat-Targa, limiti tan-Naxxar u gie awtorizzat jaghmel offerti *animo compensandi* u eventwalment fil-jum stabbilit ghas-subbasta ghamel l-oghla offerta ghax-xiri tal-villa fuq imsemmija fis-somma ta' €1,001,630.00.

"Fit-3 ta' Mejju 2006, il-Bank rikorrentipprezenta rikors ghall-approvazzjoni tac-cedola ta' kompensazzjoni in vista tal-offerta *animo compensandi* tieghu, liema talba giet opposta mill-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni minhabba l-pretensjoni taghhom li jgawdu privilegg specjali fuq il-proprjeta` li nbieghet bis-subbasta. Il-Qorti, b'digriet tal-24 ta' Novembru 2006 ordnat lill-HSBC Bank Malta plc sabiex jiddepozita garanzija bankarja ghas-somma msemmija ta' €1,001,630.00, rapprezentanti l-prezz tal-bejgh bis-subbasta tal-villa fuq imsemmija. Il-bank ipprezenta l-garanzija permezz tac-cedola numru 856/2007 ghas-somma ta' Lm430,000. Il-konkors ta' kredituri odjern jirrigwarda l-krediti pretizi mid-diversi kredituri konkorrenti – il-bank HSBC Bank Malta plc, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni, id-Direttur u Registratur Qrati u Tribunali Civili.

"L-ewwel Qorti, kif inghad, tat is-sentenza taghha li in forza taghha ddecidiet li mill-flus depozitati l-ewwel jithallas ir-Registratur tal-Qorti u Tribunali Civili, wara l-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud u fl-ahhar talbiet dwar is-Sigurta` Socjali; peress li l-ammont tac-cedola gie superat, l-ewwel Qorti ma komplietx tiggradwa krediti ohra, bir-rizultat li l-bank appellant, li nieda l-procedura tas-subbasta li waslu ghad-depozitu, sejrin jibqghu barra.

"L-HSBC Bank Malta plc ressaq dan l-appell u, fil-qosor, ressaq sitt aggravji: (i) in-nullita` tas-sentenza appellata minhabba nuqqas ta' motivazzjoni; (ii) l-ispejjez gudizzjarji inkorsi minnu biex saret is-subbasta tal-immobbli jippregradwaw qabel kull kreditu iehor; (iii) Rose Zammit ma ghandha l-ebda responsabbilta` legali ghall-hlas tat-taxxa; (iv) id-dar konjugali ma tiffurmax l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' Victor Zammit; (v) f'kull kaz, il-Kummissarju tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud tilef il-privilegg specjali li taghtih il-ligi peress li naqas li jirregistrah; (vi) li fil-konfront tal-assi personali ta' Victor Zammit, il-krediti tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni u tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali mhumiex muniti bi privilegg skont il-ligi.

"Kif jidher il-bank appellant mhux qed iressaq aggravji fil-kuntest tad-decizjoni tal-ewwel Qorti li tippregradwa lir-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili u qed jaccetta li dan il-konkorrent jibqa' hekk gradwat, pero`, jrid li l-kreditu tieghu jigi ezatt wara jew pari passu mal-kreditu ta' dan ir-Registratur tal-Qrati u Tribunali Civili.

"Trattat, issa, l-ewwel aggravju, din il-Qorti tghid illi ghall-fini tal-adempiment tal-obbligu tal-motivazzjoni impost mil-ligi, cioe`, biex decizjoni titqies valida t-Tribunal adit ma kienx mistenni jew tenut li jaghti ragonament elaborat jew li jikkonfuta kull singolu argument prospettat mill-parti, imma kien jibbasta li jindika dawk l-elementi li fuqhom iffonda l-konvinzjoni tieghu proprja. Il-motivazzjoni tista' tkun wahda skematika, basta li minnha tkun tista' tigi individwata r-raguni li titqieghed a bazi tad-decizjoni (ara **Mercieca v. Water Services Corporation** deciza minn din il-Qorti, Sede Inferjuri, fis-27 ta' Frar 2009).

"F'dan il-kaz, l-ewwel Qorti bdiet biex taghmel gabra tal-gurisprudenza in materja, u b'dan il-mod fissret il-hsieb taghha ta' kif ser tiddeciedi l-kaz. Hi kkwotat estensivament mill-gurisprudenza tal-qrati Maltin, u la kienet taqbel maghom, kien ikun inutili ghall-ewwel Qorti li hi terga' tirrepeti l-konsiderazzjonijiet li kienet qed tadotta ghal fini tad-decizjoni taghha.

"Minn qari tas-sentenza jidher car li inghatat spjegazzjoni tad-decizjoni u l-fatt li dan sar b'riferenza ghal dak li ntqal f'sentenzi ohra ma jfissirx li s-sentenza hija nieqsa minn motivazzjoni. Bhala motivazzjoni, qorti jew tribunal mhux mehtieg li, juza' kliem tieghu, izda jista' jimmotiva sentenza b'referenza ghal dak li inghad f'kawzi ohra u anke b'riferenza ghad-duttrina in materja (kitbiet ta' guristi). Darba li s-sors tal-motivazzjoni hu identifikat, u wiehed jista' jnissel x'kien il-hsieb tal-Qorti, allura dan ikun bizejjed. F'dan il-kaz, il-hsieb tal-ewwel Qorti, bazat l'aktar fuq dak li qalet din il-Qorti fil-kawza **Konkors ta' Krædituri ta' Carmelo Gauci Ltd**, deciza fis-27 ta' Frar 2009, jirrizulta ben car.

"L-ewwel aggravju hu, ghalhekk, michud.

"Fil-kuntest tat-tieni aggravju, jidher li l-bank appellant ghandu ragun. L-Artikolu 2003 tal-Kodici Civili jipprovdi illi fost il-krediti privileggjati hemm l-ispejjez gudizzjarji. L-Artikolu 2004(1) imbaghad jipprovdi illi:

> *"L-ispejjez gudizzjarji privileggati huma dawk li jsiru ghall-inventarju, jew ghal xi hag'ohra fl-interess tal-kredituri kollha, fosthom l-ispejjez mehtiega sabiex isir il-bejgh tal-beni u l-qsim tal-prezz taghhom."*

"Hu car f'dan il-kaz, li l-ispejjez inkwistjoni saru fl-interess tal-kredituri kollha, tant li dawn il-proceduri ta' konkors saru wara Cedola ta' Depozitu li giet ipprezentata wara l-bejgh tal-proprjeta` taht l-Awtorita` tal-Qorti li sar fuq inizjattiva u a spejjez tal-bank appellant. Il-kredituri l-ohra f'dawn il-proceduri qed "jirkbu" fuq din l-inizjattiva tal-bank appellant, u huwa mhux biss skont il-ligi u anke gust li l-kreditu ghall-ispejjez jippregradwa

flimkien mal-kreditu tar-Registratur Qrati u Tribunali Civili. L-ammont dovut huwa ta' €24,934.29.

"Dan it-tieni aggravju tal-bank appellant qieghed ghalhekk, jigi milqugh.

"Bit-tielet aggravju tieghu, il-bank appellant qed jargumenta li Rose Zammit ma ghandha l-ebda responsabbilta` ghall-hlas tat-taxxa, u la darba l-fond mibjugh bis-subbasta kien proprjeta` personali ta' Victor u Rose konjugi Zammit f'ismha ndaqs, fuq in-nofs sehem ta' Rose Zammit id-Direttur tat-Taxxa ma jippartecipax. Din il-Qorti tirrileva illi d-djun fiskali huma responsabbilta` tal-kumpanija gestita minn Victor Zammit, bir-responsabbilta` tinfirex, bis-sahha tal-ligi, fuq ir-rapprezentant taghha, f'dan il-kaz, l-istess Victor Zammit. Dan ifisser li hekk kif dan Victor Zammit holoq il-kumpanija tieghu, u assuma l-kariga ta' Direttur rapprezentant tal-istess, assuma minnufih u awtomatikament obbligu li jhallas lill-awtoritajiet kull taxxa li tista' tkun dovuta. Din ir-responsabbilta` hija konsegwenza diretta tar-rapprezentanza tieghu tas-socjeta` kummercjali inkwistjoni. Il-kumpanija u l-assi taghha jappartjenu lill-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-konjugi Zammit u l-pizijiet marbuta ma' dawk l-assi huma wkoll pizijiet tal-komunjoni (Artikolu 1327(a) tal-Kodici Civili). Hekk kif il-kumpanija tibda tinnegozja fil-kors normali tan-negozju u ssir passibli ghall-hlas ta' diversi taxxi, dan il-piz jkun piz tal-kumpanija stess u tad-diretturi taghha u f'dan l-ahhar kaz ikun piz fuq il-komunjoni tal-akkwisti jekk id-diretturi jkunu mizzewga u, kif inhu prezunt bil-ligi, regolati bir-regim tal-komunjoni tal-akkwisti.

"Isegwi li Rose Zammit ma tistax tinheles mir-responsabbilta` legali taghha ghall-hlas tat-taxxa reklamat mid-Direttur. Dan it-tielet aggravju qieghed, ghalhekk, jigi michud.

"Fir-raba' lok, il-bank appellant jsostni li skont il-ligi, il-privilegg specjali li ghandu l-Kummissarju tal-VAT hija biss fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika tal-persuna responsabbli ghal hlas tat-taxxa, u l-fond immobiljari proprjeta` tal-konjugi Zammit li nbiegh bis-subbasta kien id-dar matrimonjali taghhom, u kwindi ma jikkostitwixxix parti mill-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' Victor Zammit. Dan l-aggravju tajjeb li jigi diskuss flimkien mal-aggravju numru hamsa, li jghid li, f'kull kaz, il-privilegg specjali intilef peress li ma giex registrat u insinwat fir-Registratu Pubbliku. Ir-riferenza hija dejjem ghall-Artikolu 62 tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud (Kap. 406 tal-Ligijiet ta' Malta). Dan l-artikolu gie diskuss minn din il-Qorti, ukoll fuq appell tal-HSBC Bank plc, fil-kawza gia` msemmija fl-isem **Konkors ta' Kredituri ta' Carmelo Gauci Ltd**, deciza fis-27 ta' Frar 2009. Din il-Qorti qalet li gej fuq dan l-artikolu:

> *"Din il-Qorti studjat bir-reqqa l-artikolu tal-ligi in kwistjoni u ssib li, sa certu punt, iz-zewg partijiet qed jghidu affarijiet li ghandhom mis-sewwa, u affarijiet li, min-naha l-ohra, huma zbaljati.*
>
> *"Fl-ewwel parti tieghu dan l-artikolu jaghti "privilegg specjali" lill-Kummissarju (u mhux "jedd ta' privilegg" kif jinghad f'legislazzjonijiet ohra), u fl-ordinament guridiku Malti jezisti tip wiehed biss ta' privilegg*

specjali, u dan huwa dak indikat fl-Artikolu 2001(2) tal-Kodici Civli. Fil-ligijiet fiskali in kwistjoni il-legislatur ma tax xi definizzjoni ta' "privilegg specjali" ghall-finijiet tal-istess ligijiet fiskali, u, ghalhekk, it-tifsira ta' dan il-kuncett irid jittiehed mid-definizzjoni tieghu fil-Kodici Civili li, sakemm mhux eskluz, japplika b'mod generali. Hu interessanti wkoll li jigi notat illi dan il-"privilegg specjali" ma nghatax fuq il-beni kollha ta' kull xorta tad-debitur, f'liema kaz kien jehtig li jkun deskritt bhala privilegg "generali" skond l-Artikolu 2001(1) tal-Kodici Civli, izda, fuq proprjeta` "partikolari" fit-termini tad-definizzjoni ta' privilegg specjali fil-Kodici Civili, u cioe`, fuq "l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika ta' persuna". Dan ikompli juri l-hsieb tal-legislatur li jorbot dan il-privilegg ma' dak trattat fil-Kodici Civili.

"Issa, fil-waqt li l-privilegg specjali fuq hwejjeg mobbli, mhux mehtieg li jigi registrat (Artikolu 2032 tal-Kodici Civili), il-privileggi specjali fuq l-immobbli m'ghandhomx effett "jekk ma jigux imnizzlin fir-Registru Pubbliku" (Artikolu 2029). Dan hu hekk ghax privilegg specjali fuq immobbli hu munit b'diritto di seguito (Artikolu 2002(2)), b'mod li jibqa' jaghti titolu ta' preferenza u jedd fuq il-proprjeta` anke jekk dik il-proprjeta` tghaddi ghand persuni ohra. Din ir-registrazzjoni hija mehtiega fl-interess tat-terzi, ghax terz li jkun se jixtri proprjeta` partikolari huwa intitolat li jkun jaf jekk dik il-proprjeta` hijiex qed taghmel tajjeb ghal dejn ta' xi hadd iehor. Ghalhekk hu importanti li dan il-privilegg specjali jigi registrat b'referenza espressa ghall-proprjeta` immobbli kolpita, u dan kif jiddisponi l-Artikolu 7 tal-Att dwar ir-Registru Pubbliku (Kap. 56 tal-Ligijiet ta' Malta). Registrazzjoni ta' privilegg specjali semplicement "fuq l-attiv li jaghmel sehem mill-attivita` ekonomika" tad-debitur ma tistax titqies valida ghax il-privilegg irid jolqot proprjeta` immobbli partikolari, bl-indikazzjoni tal-immobbli tkun skond l-Artikolu 7 tal-Att indikat. Fin-nuqqas ta' tali registrazzjoni, maghmula kif trid il-ligi, ma jistax jinghad li l-privilegg specjali jolqot xi proprjeta` immobbli. Fis-sistema legali taghna, ma hux koncepit "privilegg specjali" fuq immobbli mhux registrat, aktar u aktar meta tqis li skond il-ligi, il-privileggi specjali fuq l-immobbli huma, f'kull kaz, muniti bid-diritto di seguito.

"Sa hawn, din il-Qorti, taqbel mat-tezi tal-HSBC Bank Malta plc u abbraccjata mill-ewwel Qorti. L-Artikolu 62 tal-Kap. 406, pero`, jinqasam f'zewg partijiet, u din il-Qorti ma taqbilx mal-mod kif l-ewwel Qorti interpretat it-tieni parti ta' dan l-artikolu. L-ewwel Qorti qablet mal-perit legali fejn dan qal a fol. 526:

> *""Barra minn hekk, l-Artikolu 62 jista' jinghad li jinqasam f'zewg aspetti, fl-ewwel parti jigi stabbilit il-privilegg specjali filwaqt li fit-tieni parti jigi stabbilit <u>illi dan il-privilegg specjali</u> jiggradwa bi preferenza, minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra fuq dejn privileggjat iehor. Jidher ghalhekk illi l-kwalifika li hemm fl-Artikolu 62 li biha kwalunkwe ligi ohra ghandha tigi sottratta ghall-gradwazzjoni kontemplata fl-Art. 62, hija limitata ghall-kwistjoni ta' gradwazzjoni <u>diment li jigi determinat illi dak il-kreditu huwa munit bil-privilegg specjali</u>". (sottolinear ta' din il-Qorti).*

"Din il-Qorti ma taqbilx mal-partijiet minnha sottolineati, peress li l-ligi ma tghidx li l-privilegg specjali jiggradwa bi preferenza, izda li "<u>t-taxxa msemmija ghandha tithallas</u>" bi preferenza, u lanqas ma tassoggetta l-preferenza tal-hlas ghad-determinazzjoni illi l-kreditu huwa munit bi privilegg specjali. Kif intqal mill-Prim Awla tal-Qorti Civili fil-kawza

> ***Zammit v. Caruana noe**, deciza fit-8 ta' Jannar, 1958, il-kreditu u l-privilegg huma separati minn xulxin: il-kreditu huwa haga, u l-privilegg huwa hag'ohra. Ghalkemm il-privilegg ma jistax jissussisti minghajr il-kreditu, il-kreditu jista' jissussisti <u>indipendentement</u> mill-privilegg. F'dan il-kuntest dan ifisser illi n-nuqqas tal-Kummissarju tal-VAT li jirregistra l-privilegg ma jestingwix il-kreditu, u skond l-Artikolu 62, dan il-kreditu ghandu jithallas "bi preferenza fuq dejn li jkollu xi privilegg iehor".*
>
> *"Bil-privilegg specjali, debitament registrat, il-Kummissarju tal-VAT ikun jista' jinforza l-kreditu tieghu fuq dik il-proprjeta` immobbli partikolari, f'idejn min tkun. Jekk ma jirregistrax ipoteka specjali, allura jrid jissodisfa ruhu mill-assi li jkollu d-debitur, b'dan, pero`, li anke jekk dawk l-assi jkunu milquta b'xi privilegg, il-Kummissarju jithallas l-ewwel (hlief kif jiddisponi l-istess Artikolu 62).*
>
> *"Il-frazi "minkejja kull ma jista' jinsab f'xi ligi ohra" tinsab, fil-fatt, fit-tieni parti ta' din il-klawsola, u fil-waqt li mhux qed tirreferi ghall-"privilegg specjali" imsemmi fl-ewwel parti, tikkwalifika l-hlas tat-taxxa li, f'kull kaz mill-assi tad-debitur, ghandha ssir <u>bi preferenza fuq kull dejn iehor</u>, hemm x'hemm f'ligijiet ohra.*
>
> *"Ghalhekk, f'dan il-kaz, la darba l-flus garantiti mill-bank ghall-fini ta' dawn il-proceduri, huma r-rikavat mill-bejgh tal-assi tal-kumpanija debitrici, <u>it-taxxa dovuta ghandha tithallas bi preferenza u qabel kull dejn iehor bhal dak tal-bank konkorrent</u>."*

"Ghab-bazi ta' dan l-insenjament, l-aggravji tal-bank appellant ma jistghux jigu milqugha. Il-Kummissarju tal-VAT ma kien igawdi ebda privilegg specjali fuq il-fond matrimonjali tal-konjugi Zammit li nbiegh bis-subbasta, izda xorta wahda t-taxxa trid tithallas bi *'preferenza'* fuq dejn iehor, anke jekk privileggat.

"Kwindi, ir-raba' u l-hames aggravji tal-bank appellant qed jigu michuda.

"Gara pero`, li fil-mori ta' din il-procedura, il-kreditu li kien qed jirreklama d-Direttur tal-VAT fuq Victor Zammit personalment <u>thassar</u> b'decizjoni li tat din il-Qorti fis-26 ta' April 2013 (talba ghar-ritrattazzjoni ta' dik il-kawza giet michuda b'sentenza tas-17 ta' Marzu 2015). Dan ifisser li ghalkemm, fil-principju, id-Direttur kellu ragun jitlob il-pregradwazzjoni tieghu fuq l-assi ta' Victor Zammit, darba issa li l-kreditu relattiv gie dikjarat li ma jaqax fuq Victor Zammit personalment, l-istess Direttur <u>mhux kreditur ghal fini ta' dawn il-proceduri</u>. Hu veru li Victor Zammit hu personalment responsabbli ghad-djun fiskali, pero`, biex dawn id-djun setghu jigu reklamati minghandu kellha tigi segwita procedura appozita li, skont ma ddecidiet din il-Qorti, ma gietx segwita f'dan il-kaz. Mhux qed jinghad li Victor Zammit ma jistax ikun debitur ghall-hlas tal-VAT, izda li, f'dan l-istadju, id-Direttur ma jistax jitqies kreditur tieghu personali ghax ghadu ma nhedix il-procedura li din il-Qorti osservat li kellha tittiehed kontra tieghu ghal dan il-ghan. Ir-responsabbilta` personali ta' Victor Zammit, biex tidhol fis-sehh, tehtieg certi mizuri li, f'dan il-process ma rrizultax li ttiehdu u, ghalhekk, il-'pretenzjoni' tad-Direttur imsemmi ma gietx ippruvata.

"Fis-sitt u l-ahhar aggravju, il-bank appellant jissottometti li fuq l-assi personali ta' Victor Zammit ma jezisti ebda privilegg skont il-ligi ghall-krediti tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni u tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali. Fuq dawn l-aggravji jidher li l-bank appellant ghandu ragun. Kemm il-ligi dwar it-taxxa tad-dhul (illum l-Att dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa Kap. 372 tal-Ligijiet ta' Malta), kif ukoll dik dwar is-Sigurta` Socjali (Kap. 318 tal-Ligijiet ta' Malta) jitfghu fuq id-diretturi jew ufficjali principali ta' socjeta` kummercjali responsabbilta` personali ghall-hlas ta' dak li hu dovut, pero`, ma jikkontjenix artikolu simili ghall-Artikolu 62 tal-Att dwar it-Taxxa fuq il-Valur Mizjud. Jinghad fl-Artikolu 23 tal-Kap. 372, illi t-talba ghall-hlas tikkostitwixxi *"talba privileggjata* *__fuq l-assi ta' min ihaddem__"*, (li lanqas ma jghodd ghall-Victor Zammit personalment) u mhux fuq l-assi ta' min hu legalment responsabbli ghall-hlas. Hekk ukoll l-Artikolu 116(3) tal-Kap. 318 jghid li talba ghall-hlas tikkostitwixxi *"talba privileggjata … __fuq l-attiv tal-principal__"* jew *"fuq l-assi tal-persuna li timpjega lilha nfisha"*, u ma hemm ebda artikolu li b'xi mod jestendi l-privilegg fuq l-attiv tal-ufficjal principali tal-entita` li tkun responsabbli ghall-hlas. L-ufficjal principali jista' jkun responsabbli in solidum ghall-hlasijiet dovuti taht dawn il-ligijiet, u jkunu obbligati *"ghall-istess haga"* (Artikolu 1094 Kodici Civili). Pero` dan ma jfissirx li jekk il-kreditur ghandu xi forma ta' privilegg fuq l-assi tad-debitur principali, ghandu l-istess fuq l-assi tad-debitur solidali. Il-ligi stess, fl-Artikolu 1095 tal-Kodici Civili tippermetti li l-obbligazzjoni tista' tkun in solidum ghalkemm id-debituri ma jkunux obbligati xorta wahda. Il-privileggi jaghtu preferenza lill-kreditur partikolari u bhala tali ma ghandhomx jigu estizi minn kaz ghall-iehor u l-interpretazzjoni ghandha tkun wahda stretta (ara Kollez. Vol. XXV.I.927). F'dan il-kaz, il-proprjeta` mibjugha ma kinitx tas-socjetajiet kummercjali primarjament responsabbli ghall-hlas tat-taxxa jew kontribuzzjonijiet, izda tal-*"ufficjal principali"* li, kif rajna, jista' jkun responsabbli in solidum ghall-hlasijiet, izda minghajr ma l-kreditur igawdi xi forma ta' privilegg fuq l-assi __tieghu__ ghall-hlas.

"Il-flus dovuti lid-Direttur tas-Sigurta` Socjali jridu jithallsu mill-kumpanija li kienet thaddem in-nies, u dawn il-flus, kif tghallem il-gurisprudenza (ara **Konkors ta' Kredituri ta' Da Vinci Ltd**, deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-13 ta' Novembru 2000), ma kienu qatt jiffurmaw parti mill-assi tal-kumpanija debitrici. Hawnhekk, pero`, qed isir il-konkors tad-Direttur personalment, u huma l-flus ta' dan li jridu jitqassmu u mhux tal-kumpanija. L-assi personali ta' Victor Zammit ma humiex tal-kumpanija imsemmija jew tal-haddiema, u r-responsabbilta` tieghu tidhol biss biex tigi kkunsidrata peress li hu garanti solidali ghad-dejn. Kwindi, il-bank appellant jippregwarda fuq dawn il-krediti bis-sahha tal-ipoteki li hu rregistra favur tieghu.

"Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mill-appell tal-HSBC Bank Malta plc billi tilqa' l-istess in parte u tirriforma s-sentenza tal-ewwel Qorti fis-sens li gej:

> "(a) Fl-ewwel grad, flimkien mar-Registratur tal-Qrati u Tribunal Civili li elenkat l-ewwel Qorti (ghad-drittijiet tieghu kif elenkati fir-rikors tieghu a fol. 84 tal-process tal-appell – total ta' sebgha u sebghin elf, tmien mija u zewg Euro u tlieta u hamsin centezmi [€77,802.53]) ghandu jidhol ukoll l-HSBC Bank Malta plc ghas-somma ta' erbgha u ghoxrin elf, disa' mija, erbgha u tletin Euro u disgha u ghoxrin centezmi (€24,934.29), spejjez inkorsi biex sar il-bejgh bis-subbasta; dawn it-tnejn jigradwaw pari passu fl-ewwel grad;
>
> "(b) Fit-tieni grad, jerga' jidhol l-HSBC Bank Malta plc ghall-krediti tieghu munita b'ipoteki (elenkati mill-ewwel Qorti) ghas-somma ta' tliet miljun, tliet mija u sittax-il elf, tmien mija u tnax-il Euro u erbgha u tmenin centezmi (€3,316,812.84), oltre l-imghaxijiet legali skont il-ligi;
>
> "(c) Fit-tielet grad, jidhol il-kreditu tad-Direttur tas-Sigurta` Socjali (ara Dok. KTI 1 u Dok. KTI 5); u
>
> "(d) Fir-raba' grad jidhol il-Kummissarju tat-Taxxi Interni.
>
> "L-ispejjez jithallsu kif provdut fl-ewwel paragrafu tal-listi tal-gradwazzjoni taht l-intestatura "L-ewwel grad"."

F'dawn il-proċeduri l-HSBC Bank Malta plc qed jitlob li 'l fuq imsemmija sentenza ta' din il-Qorti tiġi mħassra biex l-appell ikun jista' jiġi trattat mill-ġdid. Il-Bank jissottometti dan peress li jallega (i) li hemm fis-sentenza żball ta' fatt, (ii) li s-sentenza ġiet mogħtija fuq ħaġa mhux imdaħħla fit-talba u (iii) fis-sentenza hemm dispożizzjonijiet kontra xulxin.

Din il-Qorti tibda biex tirribadixxi l-prinċipju li r-regoli ta' ritrattazzjoni għandhom jingħataw interpretazzjoni stretta, anke biex ma jingħatax lok għal tentattiv tat-tielet appell, li mhux konċess fis-sistema proċedurali Malti.

Fil-kuntest tal-aggravju bażat fuq l-Artikolu 811(l) tal-Kap. 12, il-Bank ritrattand jibbaża l-argumenti tiegħu fuq il-fatt li din il-Qorti, fis-sentenza preċedenti tagħha, ippregradwat spejjeż ġudizzjarji mitluba mir-Reġistratur tal-Qorti li jirreferu għall-kawżi li, skont hu, ma kienux kawżi li kienu fl-interess tal-kredituri kollha. Il-kawżi jirreferu għall-proċeduri li ittieħdu kontra Victor Zammit u oħrajn personalment, u fis-sentenzi ġie deċiż li dan Victor Zammit u d-diretturi sħabu fil-grupp ta' kumpaniji tal-Price Club kienu responsabbli ta' negozju ħażin u negozju bi frodi, partikolarment fil-konfront tal-kredituri tagħhom. Dawn is-sentenzi fetħu l-bieb għar-responsabbilita` personali ta' Victor Zammit għad-djun li kellhom l-kumpaniji Price Club, u ippermetta lill-kredituri tal-kumpanija jfittxu possibbilment ħlas lura mingħand Victor Zammit u sħabu. Dawn il-proċeduri, fil-fatt, huma proċeduri ta' konkorrenza fuq l-assi personali ta' Victor Zammit.

Fil-konfront tal-aggravju ai termini tal-Artikolu 811 (l), hi ġurisprudenza assodata li l-iżball li jwassal għat-tħassir tas-sentenza taħt din il-kawżali jrid ikun żball materjali ta' fatt u mhux żball ta' kriterju jew interpretazzjoni. Kif osservat din il-Qorti fil-kawża **Abela v. Cortis**, deċiża fl-20 ta' Novembru, 2008.

> "Illi **dwar il-kawżali tas-sentenza milquta minn żball li jidher mill-atti jew mid-dokumenti tal-kawża** (Ar. 811 (l) tal-Kap 12), huwa meħtieġ li wieħed iqis sewwa x'inhu dak li tgħid il-liġi sabiex tali kawżali titqies mistħoqqa. Il-liġi titkellem b'mod ċar dwar liema żball irid ikun biex iwassal ħalli sentenza tista' titħassar. Tali żball irid joħroġ mis-sentenza nnifisha u jkun jidher mill-atti jew mid-dokumenti tal-kawża u

dan biss fil-każ li d-deċiżjoni tkun imsejsa fuq is-suppożizzjoni ta' xi fatt li l-verita` tiegħu tkun eskluża għal kollox jew fuq is-suppożizzjoni li l-fatt ma jeżistix. F'kull każ, il-fatt ma jridx ikun punt kontestat li jkun ġie deċiż bis-sentenza;

"Illi, fuq kollox, l-iżball li għalih tirreferi din id-dispożizzjoni jrid ikun wieħed ta' fatt. Kemm hu hekk, dan huwa li jagħraf smiegħ mill-ġdid kawża fuq din id-dispożizzjoni minn smigħ mill-ġdid ta' kawża taħt il-paragrafu (e) tal-Artikolu 811, li jirreferi għal żball ta' liġi. Għal dan il-għan, l-iżball ta' fatt li jagħti lok għar-ritrattazzjoni jrid ikun wieħed materjali, manifest u jirriżulta mill-atti nfushom, għaliex mhux imħolli li jitressqu provi biex jippruvaw tali żball. Minbarra dan, l-iżball ma jridx ikun relattiv għall-kriterji jew karattri li bihom il-fatt ikun ġie jew seta' ġie mifhum mill-ġudikant li ta s-sentenza li qiegħed jintalab it-tħassir tagħha, għaliex dan m'huwiex żball li joħroġ mill-atti imma fis-sewwa konvinċiment insindakabbli tal-ġudikant;"

Fl-istess sens hija s-sentenza li tat ukoll din il-Qorti fil-kawża fl-ismijiet **Aquilina v. Farrugia noe**, deċiża fis-16 ta' Frar, 2004.

Din il-Qorti eżaminat il-lanjanza tar-ritrattandi u tgħid mill-ewwel li ma rravizat ebda żball ta' fatt fis-sentenza attakkata. Fil-kors tal-proċeduri tressaq rikors mir-Reġistratur tal-Qorti biex jiġi awtorizzat jikkonkorri ma' kull kreditur ieħor sabiex jissodisfa l-pretensjonijiet tiegħu, u l-partijiet kollha, fl-udjenza tal-15 ta' Ottubru, 2013, irrimettew ruħhom għad-deċiżjoni tal-Qorti; din il-Qorti laqgħet it-talba tar-Reġistratur tal-Qorti. Sussegwentement, saret trattazzjoni tal-każ mid-difensuri kollha tal-partijiet direttament interessati, fosthom mid-difensur tal-Bank ritrattandi, u l-kawża ġiet deċiża. Din il-Qorti qieset li l-ispejjeż ġudizzjarji mitluba kienu privileġġjati fis-sens tal-liġi.

Fl-atti ma hemm ebda fatt li din il-Qorti injorat, jew li qieset li kien jeżisti meta ma jirriżultax; il-fatti kienu hemm, u l-Qorti sempliċement interpretat dawk il-fatti biex waslet għall-konkluzjoni tagħha. Il-fatt kien punt kontestat li ġie deċiż fis-sentenza. Wieħed jista' ma jaqbilx ma' din l-interpretazzjoni, pero`, ma jistax jingħad li, fuq il-fatti, sar żball.

Fir-rigward tal-ilment bażat fuq l-Artikolu 811(f), huwa ċar ukoll illi din il-Qorti ma ddeċidietx fuq ħaġa mhux imdaħħla fit-talba. Il-kawża kienet għall-gradwazzjoni tal-kredituri fuq l-assi personali ta' Victor Zammit. It-talba tar-Reġistratur tal-Qorti ġiet ammessa qabel it-trattazzjoni tal-meritu, u l-partijiet kienu jafu bit-talba li saret. Din il-Qorti ddeċidiet fuq l-istess talba skont kif mitlub. Dan l-aggravju hu miċħud.

Fir-rigward tal-ilment bażat fuq l-Artikolu 811(i) tal-istess Kap. 12, ġie ritenut li d-dispożizzjonijiet kontra xulxin iridu jirrizultaw fil-parti dispożittiva tas-sentenza u mhux fil-motivazzjoni (ara **Gauci v. Vella** deċiża minn din il-Qorti fl-10 ta' Ottubru 2003). Intqal ukoll li l-kontradizzjoni "*trid tkun tax-xorta li tippreġudika l-esekuzzjoni tas-sentenza*": **Testaferrata Moroni Viani v. Vella** deċiża minn din il-Qorti fl-24 ta' Settembru, 2004.

Ir-ritrattandi f'din il-kawża tallega li hemm kontradizzjoni, mhux fil-parti dispożittiva tas-sentenza, iżda fil-motivazzjoni tal-istess. Apparti l-fatt li

din il-Qorti ma taqbilx li fis-sentenza hemm xi dispożizzjonijiet kontra xulxin kif tallega r-ritrattandi, id-dispożittiv tas-sentenza huwa ċar u konsistenti, mingħajr ebda aċċenn ta' kontradizzjoni.

L-aggravju relattiv bażat fuq l-Artkolu 811 (i) hu għalhekk, miċħud.

Għaldaqstant, għar-raġunijiet premessi, tiċħad it-talba tal-HSBC Bank Malta plc għat-tħassir tas-sentenza mogħtija minn din il-Qorti fid-29 ta' Mejju, 2015, u tiċħad ukoll it-talba konsegwenzjali għas-smigħ mill-ġdid ta' dan l-appell.

L-ispejjeż ta' dawn il-proċeduri jitħallsu mir-ritrattandi HSBC Bank Malta Plc.

Silvio Camilleri Prim Imħallef	Tonio Mallia Imħallef	Joseph Azzopardi Imħallef

Deputat Reġistratur
df